

УДК 346.32

Н. Ф. Ментух,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри правового регулювання економіки і правознавства

юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету

ГОСПОДАРСЬКІ ДОГОВОРИ, ЩО УКЛАДАЮТЬСЯ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ЛІЗИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядається питання правової природи договору лізингу та інших видів господарських договорів, які укладаються в процесі здійснення лізингової діяльності, а саме: договору купівлі-продажу, кредитного договору та договору страхування.

Ключові слова: *господарський договір, договір лізингу, договір купівлі-продажу, кредитний договір, договір страхування.*

У процесі здійснення лізингової діяльності укладаються різні види договорів, спрямованих на забезпечення та виконання

лізингової угоди (операції). Враховуючи те, що лізинг є видом господарської діяльності, та на підставі аналізу змісту лізингових пра-

ввідносин можна дійти висновку, що договори, які опосередковують лізингову діяльність, є господарськими договорами. До таких договорів можна віднести: договір лізингу, договір купівлі-продажу предмета лізингу, кредитний договір, договір страхування.

При написанні цієї статті були використані праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як О. В. Кабатова, О. М. Чекмарьова, В. А. Горемикін, І. О. Решетник, О. О. Іванов, В. В. Вітрянський, В. Д. Газман, Р. П. Бойчук, Ю. С. Харитонов, А. Г. Барабаш, І. Є. Якубівський, О. В. Трофімова, С. Д. Січко, В. С. Різник та ін.

Метою статті є дослідження правової природи договору лізингу та інших видів господарських договорів, які укладаються в процесі здійснення лізингової діяльності.

До ознак договору лізингу відповідно до чинного законодавства, а саме ст. 292 ГК України [1], ст. 806 ЦК України [2], ч. 2 ст. 1 Закону України «Про фінансовий лізинг» [3], можна віднести такі: є консенсуальним договором; на момент укладання договору лізингодавець, як правило, ще не є власником предмета, який набувається у продавця за визначеною лізингоодержувачем специфікацією з метою передачі в лізинг за договором. Однак чинне законодавство (ст. 806 ЦК України) дозволяє передачу в лізинг і майна, наявного у лізингодавця на момент укладення договору лізингу, з метою його повторного введення в господарський обіг; сторонами договору лізингу є лізингодавець, лізингоодержувач та продавець (постачальник) предмета договору або тільки лізингодавець і лізингоодержувач, якщо має місце передача в лізинг майна, належного лізингодавцю на праві власності; предметом є неспоживна річ, визначена індивідуальними ознаками, віднесена за законодавством до основних фондів; оплатний характер договору, що передбачає сплату лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів за користування предметом лізингу; за договором здійснюється передача майна у тимчасове володіння та користування лізингоодержувачу; договір фінансового лізингу укладається на

визначений строк; наявність у лізингодавця мети інвестування власних чи залучених фінансових коштів на предмет лізингу; можливість викупити предмет лізингу у власність лізингоодержувача на підставі укладеного сторонами договору купівлі-продажу; невиключний характер використання предмета лізингу лізингоодержувачем, що передбачає можливість його передачі в користування іншим особам — сублізинг.

Таким чином, **договір лізингу** можна визначити як господарське зобов'язання, за яким лізингодавець передає неспоживну річ, визначену індивідуальними ознаками, віднесена за законодавством до основних фондів (предмет лізингу) у невиключне володіння та користування лізингоодержувачу на визначений договором строк, який становить не менше одного року, за умови сплати останнім лізингових платежів. Таке визначення договору лізингу пропонуємо закріпити у ст. 1 Закону України «Про фінансовий лізинг», ст. 292 ГК України та ст. 806 ЦК України.

Договір фінансового лізингу вважається укладеним з моменту досягнення сторонами згоди щодо всіх істотних умов, тобто є консенсуальним. Такими істотними умовами договору Закон визначає: предмет лізингу; строк, на який лізингоодержувачу надається право користування предметом лізингу; розмір лізингових платежів; інші умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди. Тобто Законом України «Про фінансовий лізинг» порівняно з Законом «Про лізинг» (ст. 7) [4] було значно скорочено перелік істотних умов договору.

В юридичній літературі дослідниками по-різному визначаються істотні умови договору лізингу. Так, наприклад, В. В. Вітрянський визначає лише одну істотну умову договору лізингу — умову про предмет договору лізингу [5, с. 277—282].

Вітчизняний дослідник В. Різник у своїй роботі зазначає, що істотними умовами договору лізингу є: умова про предмет договору; умова про строк користування предметом договору лізингу; умова про лізингові

платежі; умова про особу продавця (постачальника) предмета договору лізингу та особу, яка визначила предмет договору лізингу [6, с. 44].

Отже, можна дійти висновку, що, незважаючи на розбіжності в поглядах щодо істотних умов договору лізингу, у них є одна спільна умова — умова про предмет договору лізингу.

Певною особливістю договору лізингу є специфічний зв'язок лізингоодержувача та продавця (постачальника) предмета лізингу. Лізингоодержувач, який не бере участі в укладанні договору купівлі-продажу предмета лізингу, все-таки має певні завдання, зокрема: визначає специфікацію предмета лізингу (ч. 1 ст. 292 ГК України, ч. 1 ст. 806 ЦК України, ст. 1 Закону України «Про фінансовий лізинг»); за умови поставки є, по суті, одержувачем предмета лізингу; якщо предмет не відповідає своєму призначенню та/або умовам договору, специфікаціям, — має право відмовитися від його прийняття (п. 2 ч. 1 ст. 11 Закону «Про фінансовий лізинг»); зобов'язаний повідомляти продавцеві предмета лізингу про виявлені протягом гарантійного терміну несправності предмета лізингу, в тому числі його поломки чи збої в роботі (п. 5 ч. 2 ст. 11 Закону «Про фінансовий лізинг»); ремонт та технічне обслуговування предмета договору лізингу здійснюються продавцем (постачальником) на підставі договору між лізингоодержувачем та продавцем (постачальником) (ч. 2 ст. 808 ЦК України).

Враховуючи зазначене вище ми підтримуємо думку В. Різника [6, с. 44] та Д. Січка [7, с. 12] щодо включення до переліку істотних умов договору лізингу умови про особу продавця (постачальника) та особу, яка визначила предмет договору лізингу, оскільки ця умова впливає на розподіл прав, обов'язків, ризиків та відповідальності між лізингодавцем та лізингоодержувачем.

З цією метою вважаємо за необхідне доповнити ч. 2 ст. 6 Закону України «Про фінансовий лізинг» такою істотною умовою про особу (лізингодавця або лізингоодержувача), яка здійснює вибір предмета договору лізингу та продавця (постачальника).

Аналізуючи норми чинного законодав-

ства України щодо розміру та порядку сплати лізингових платежів, з метою захисту інтересів сторін договору лізингу, вважаємо за необхідне доповнити ст. 16 Закону «Про фінансовий лізинг» нормою, яка б передбачала, що розмір лізингових платежів може переглядатись тільки за згодою сторін, крім випадків, прямо передбачених в законі або договорі, з періодичністю не більше одного разу на рік. Ця норма закону має бути імперативною, тобто такою, що не може змінюватись за згодою сторін.

Особливістю змісту договору лізингу є поєднання у ньому як майнових елементів (вартість предмета лізингу, розмір та склад лізингових платежів), так і організаційних елементів, що регулюють порядок виконання договору і технічного обслуговування предмета лізингу. Одним із таких організаційних елементів є обов'язок лізингодавця укласти **договір купівлі-продажу** із визначеним лізингоодержувачем продавцем.

Відповідно до ч. 2 ст. 8 Закону України «Про фінансовий лізинг», якщо сторони договору лізингу уклали договір купівлі-продажу предмета лізингу, то право власності на предмет лізингу переходить до лізингоодержувача в разі та з моменту сплати ним визначеної договором ціни, якщо договором не передбачено інше. Таким чином, в лізингових операціях договір купівлі-продажу предмета лізингу може укладатись між продавцем (постачальником) та лізингодавцем як на стадії укладання договору лізингу як договір поставки (купівлі-продажу) предмета лізингу, так і на стадії виконання договору лізингу між лізингодавцем та лізингоодержувачем у процесі реалізації права останнього на викуп предмета лізингу.

Договір купівлі-продажу предмета лізингу укладається в письмовій формі між лізингодавцем та продавцем (постачальником).

У договорі купівлі-продажу необхідно чітко визначити момент переходу права власності на предмет лізингу до покупця (лізингодавця). Залежно від умов поставки та оплати він може бути різним, але в будь-якому випадку не повинен настати пізніше дати передачі об'єкта лізингу лізингоодержувачу за актом приймання-передачі, з моменту підписання якого і починається

відлік строку лізингу по даному конкретно-му об'єкту.

Опціон на купівлю предмета лізингу після закінчення строку дії договору лізингу є кваліфікуючою ознакою договору фінансового лізингу, незважаючи на те, що відповідно до чинної редакції ч. 2 ст. 8 Закону «Про фінансовий лізинг» він не є умовою договору фінансового лізингу, а оформлюється окремим договором — договором купівлі-продажу. Логічним завершенням даної операції має бути перехід права власності на предмет лізингу після закінчення строку дії договору лізингу до лізингоодержувача або викуп предмета лізингу за залишковою вартістю — інакше втрачається сенс лізингу, а відносини між сторонами перетворюються на звичайну оренду.

Ми поділяємо позицію О. В. Трофімової, яка зазначає, що опціон на купівлю предмета лізингу (перехід права власності на предмет лізингу до лізингоодержувача після закінчення строку дії договору або право викупу предмета лізингу після закінчення строку дії договору за залишковою вартістю) є ознакою договору фінансового лізингу, яка має бути закріплена в ГК та Законі України «Про фінансовий лізинг» [8, с. 177].

Якщо рішення про набуття права власності на предмет лізингу після закінчення строку дії договору лізингу прийняте ще на стадії підписання договору лізингу, то, на нашу думку, доцільним є включення в договір лізингу умови про викуп предмета лізингу. Така можливість передбачена чинним законодавством і надає сторонам право укладати змішані договори, що містять елементи кількох договорів (в нашому випадку — елементи договорів лізингу та купівлі-продажу).

В. Різник з цього приводу зазначає, що схожість цих договорів полягає в тому, що після закінчення строку користування майном за договором лізингу лізингоодержувач має право придбати у власність предмет договору за залишковою вартістю. Це, на думку окремих дослідників, дає підстави кваліфікувати його як договір купівлі-продажу в розстрочку [6, с. 43].

Проте на цьому схожість їх закінчується. Сторони договору купівлі-продажу та лізингу мають різні завдання. Метою лізингоодержувача є володіння та користування предметом лізингу (вилучення з нього корисних властивостей), а метою покупця — набуття права власності на річ. До того ж у договорі купівлі-продажу право власності переходить з моменту передачі майна, якщо інше не встановлено договором або законом (частини 3, 4 ст. 334 ЦК України). У договорі лізингу право власності протягом строку дії договору лізингу належить лізингодавцю. Відмінною рисою також є те, що договір купівлі-продажу в розстрочку укладається на строк, значно менший від строку користування майном за договором лізингу. Предметом договору купівлі-продажу в розстрочку може бути будь-яка річ, яка не виключена із цивільного обігу (споживна чи неспоживна), і яка, в свою чергу, може використовуватись для будь-яких потреб, у тому числі особистих, сімейних, домашніх та підприємницьких. Предметом же договору лізингу може бути лише неспоживна річ, визначена індивідуальними ознаками та віднесена відповідно до законодавства до основних фондів, передача якої в лізинг не заборонена за законом (ст. 3 Закону «Про фінансовий лізинг»).

Ми погоджуємось також із А. Г. Барабаш, яка зазначає, що договір купівлі-продажу предмета лізингу не можна охарактеризувати лише за допомогою норм про купівлю-продаж, оскільки зазначені елементи входять за межі його складу [9, с. 84].

На нашу думку, договір лізингу — це комплекс майнових відносин, які виникають між продавцем (постачальником), лізингодавцем та лізингоодержувачем щодо передачі даного предмета лізингоодержувачу в користування на умовах лізингу. Тому договір лізингу на договір купівлі-продажу чи то оренди означало б ігнорувати економічне призначення та юридичну природу договору лізингу в цілому.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про фінансовий лізинг» у лізингових договірних відносинах, що складають зміст лізингових

операцій, беруть участь і інші учасники (фізичні та юридичні особи), такі як кредитори, страховики тощо, які можуть бути сторонами багатостороннього договору лізингу, але частіше відносини між суб'єктами лізингу (лізингодавцем, лізингоодержувачем та продавцем (постачальником)) та іншими учасниками лізингової діяльності опосередковуються окремими договорами (кредитний договір, договір страхування), оскільки їх права та обов'язки пов'язані лише з однією стороною договору лізингу. Метою укладення даних договорів є забезпечення лізингової операції в цілому, а не передача майна в користування, що є змістом договору лізингу, чи передача майна у власність, що є змістом договору купівлі-продажу.

З економічної точки зору лізинг схожий із кредитом, наданим на купівлю обладнання. Багато дослідників, таких як В. А. Горемікін [10, с. 63], В. Д. Газман [11, с. 198], Л. М. Прилуцький [12, с. 6], стверджують, що за своєю суттю лізинг подібний до кредитних відносин, оскільки базується на тих самих принципах, що і кредит, — строковості, оплатності та зворотності.

Проте, як слушно зауважує О. М. Чекарьова, між лізингом та кредитом є принципова відмінність, яка полягає в тому, що при комерційному кредитуванні майно передається у власність позичальника, а при лізингу протягом строку ліі договору право власності на

На відмінності договору лізингу та кредитного договору звертала увагу й І. О. Решетник, зазначаючи, що найсуттєвіші відмінності цих договорів полягають у характерному для кредитного договору переході права власності на його предмет від кредитора до позичальника, тоді як за договором лізингу це право зберігається за лізингодавцем; предметом договору лізингу виступає індивідуально визначене майно, а предметом кредитного договору — товарний кредит; а також у цілях, для яких майно надається позичальнику (та лізингоодержувачу) [14, с. 18].

На нашу думку, основними відмінностями **кредитного договору** і договору лізингу є такі: предметом договору лізингу виступає індивідуально визначена неспоживна річ, віднесена відповідно до законодавства до основних фондів, а предметом кредитного договору виступають лише грошові кошти, що надаються позичальнику на умовах, визначених у договорі; кредитний договір є двостороннім — позичальник і кредитодавець, тоді як договір лізингу може бути тристороннім — лізингодавець, лізингоодержувач та продавець (постачальник); згідно з кредитним договором разом із передачею майна у тимчасове користування передається і право власності на нього. За договором лізингу право власності на предмет договору зберігається за лізингодавцем:

предмет договору залишається за лізингодавцем [13, с. 16]. До того ж предметом кредитного договору є позичковий капітал у грошовій формі, а предметом договору лізингу — індивідуально визначене майно.

Як при кредитуванні, так і при лізингу власник (лізингодавець) надає капітал на визначений період. У визначений час він повертає його і отримує певну винагороду. На перший погляд лізинг схожий із комерційним кредитом. Проте між лізингом і кредитом існують певні відмінності, в першу чергу це стосується відносин власності. При

строку у кредитному договорі, як правило, значно менший, ніж у договорі лізингу.

В лізинговій операції кредитний договір може укладатися і як допоміжний договір, що оформлює залучення капіталу, необхідного для придбання лізингодавцем предмета лізингу в кредитній установі. Це відповідає нормі закону, яка передбачає, що лізингодавець може набувати предмет лізингу за рахунок як власних, так і залучених засобів та позичкові кошти (п. 1 ч. 1 ст. 10 Закону «Про фінансовий лізинг»).

Кредитний договір, як і договір лізингу,

форми інвестування, як лізинг, потребує вирішення певних проблемних питань, одним з яких є зниження рівня ризику лізингових операцій. Найпоширенішим способом зниження такого рівня у практиці господарювання є страхування.

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про страхування» [15] **страхування** — це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Лізинг як вид господарської діяльності, що спрямований на інвестування власних або залучених фінансових коштів, обтяжений ризиками.

У частині 2 ст. 13 Закону України «Про фінансовий лізинг» передбачена необхідність страхування предмета лізингу та/або ризиків, пов'язаних з виконанням договорів лізингу, якщо їх обов'язковість встановлена законом або договором. Проте чинне законодавство не визначає чітко, щодо страхування яких саме ризиків повинні домовитись сторони за договором, що, в свою чергу, породжує деякі проблеми на практиці.

Аналіз практики здійснення лізингової операції дозволяє виокремити такі види страхування, що застосовуються в процесі здійснення лізингової діяльності і дозволяють диверсифікувати ризики сторін договору лізингу: страхування предмета лізингу; страхування фінансових ризиків лізингодавця, зокрема щодо невиконання або неналежного виконання зобов'язань за договором лізингу з погашення лізингових платежів.

дження майна внаслідок: пожежі, стихійного лиха, аварії, протиправних дій третіх осіб або ризиків Каско для наземних транспортних засобів: пошкодження чи знищення автотранспортного засобу внаслідок: дорожньо-транспортної пригоди, протиправних дій третіх осіб, викрадення (таємно чи відкрито) автотранспортного засобу, стихійних лих.

Страхувальником предмета лізингу може виступати як лізингодавець, так і лізингоодержувач. Зазвичай при страхуванні страхувальником виступає та особа, яка несе ризик випадкової загибелі чи випадкового знищення предмета лізингу. Згідно зі ст. 13 Закону «Про фінансовий лізинг» та ст. 809 ЦК страхувальником при страхуванні предмета лізингу виступає лізингоодержувач, якщо інше не передбачено законом або договором. Згідно з ч. 2 ст. 13 Закону України «Про фінансовий лізинг» витрати на страхування за договором лізингу несе лізингоодержувач, якщо інше не встановлено договором фінансового лізингу.

Варто зазначити, що в Україні існують страхові компанії, зацікавлені у страхуванні предметів лізингу. Це пов'язано з тим, що лізинг дає їм можливість суттєво розширити коло власного страхового бізнесу і отримати значні додаткові прибутки. Даний процес стимулюватиме страхувальників бути засновниками лізингових компаній.

Важливим питанням, через яке на практиці виникає немало спорів, є питання про те, на чию користь може бути застрахований предмет лізингу. Аналізуючи ст. 13 Закону України «Про фінансовий лізинг», доходимо висновку, що предмет лізингу може бути застрахований як на користь лізингодавця, так і на користь лізингоодержувача. Згідно з ч. 1 ст. 13 Закону «Про фінансовий лізинг» з моменту передачі предмета лізингу у володіння лізингоодержувачу ризик випадкового зни-

Окремі дослідники виділяють такі основні ризики в лізингових операціях, як:

щення або випадкового пошкодження предмета лізингу переходить до лізингоодержу-

Строк дії договору визначається за погодженням сторін і може охоплювати як декілька лізингових періодів, так і весь строк дії договору лізингу. Вигодонабувачем за договором страхування фінансового ризику лізингодавця, пов'язаного з невиконанням (повністю або частково) лізингоодержувачем своїх договірних зобов'язань щодо сплати лізингових платежів, може бути тільки страхувальник (лізингова компанія).

Для зменшення збитків, пов'язаних з невиконанням чи неналежним виконанням учасниками договору лізингу взятих на себе зобов'язань, необхідно на законодавчому рівні закріпити страхування підприємницьких ризиків і передбачити в договорі страхування такі майнові інтереси сторін, як: ризик втрати (нестачі чи пошкодження) визначеного майна; ризик відповідальності із зобов'язань, які виникають внаслідок заподіяння шкоди життю, здоров'ю чи майну інших осіб, а у випадках, передбачених законом, також договірної відповідальності; ризик збитків від здійснення підприємницької діяльності через порушення своїх зобов'язань контрагентами відповідного підприємця; ризик збитків від зміни умов здійснення підприємницької діяльності з обставин, які не залежали від волі підприємця; ризик неотримання очікуваного прибутку.

Спираючись на наведений вище аналіз

норм чинного законодавства, вважаємо за необхідне доповнити перелік видів обов'язкового страхування таким видом страхування, як страхування предмета лізингу та фінансових (комерційних) ризиків за договорами міжнародного лізингу, договорами лізингу, що передбачають залучення державних коштів. Це пов'язано із тим, що далеко не завжди предмет лізингу може виступати достатнім забезпеченням лізингової операції, оскільки обладнання часто є унікальним і не завжди може використовуватись на вторинному ринку. В цьому випадку страхування виступає як альтернатива додатковому забезпеченню — традиційно застави. До того ж у Законі України «Про фінансовий лізинг», а саме у ст. 13, необхідно передбачити страхування фінансових (підприємницьких) ризиків при виконанні договору лізингу за домовленістю сторін договору. Це дозволить зменшити збитки, пов'язані з невиконанням сторонами своїх зобов'язань за договором лізингу.

За допомогою страхування можна усунути майже всі майнові ризики, у тому числі політичні, фінансові, в лізингових операціях. Треба пам'ятати, що належним чином організована система страхування здійснення лізингових операцій надасть можливість знизити інвестиційний ризик лізингодавця, перетворивши при цьому лізинг у надійний спосіб інвестування.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18, № 19—20, № 21—22. — Ст. 144.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 40—44. — Ст. 356.
3. Про фінансовий лізинг : Закон України від 11 грудня 2003 року № 1381-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 15. — Ст. 231.
4. Про лізинг : Закон України від 16 грудня 1997 року № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 16. — Ст. 68.
5. Витрянский В. В. Договор аренды и его виды: прокат, фрахтование на время, аренда зданий, сооружений и предприятий, лизинг / В. В. Витрянский. — М. : Статут, 2001. — 300 с.
6. Різник В. Порівняння договору лізингу з подібними до нього за правовою природою договорами / В. Різник // Вісник НБУ. — 2003. — № 6. — С. 42—44.
7. Січко Д. С. Правова природа лізингу в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Д. С. Січко. — Л., 2006. — 25 с.
8. Трофімова О. Поняття та ознаки договору лізингу / О. Трофімова // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 4. — С. 173—180.
9. Барабаш А. Г. Правове регулювання лізингових відносин в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / А. Г. Барабаш. — Донецьк, 2004. — 175 с.

10. Горемыкин В. А. Лизинг : учебник / В. А. Горемыкин. — Изд. 2-е, испр. и доп. — М. : Информационно-издательский дом «Филинь»; Информцентр XXI века, 2005. — 944 с.
11. Газман В. Д. Финансовый лизинг / В. Д. Газман. — М. : Издательский дом ГУ ВШЭ, 2005. — 390 с.
12. Прилуцкий Л. Н. Финансовый лизинг. Правовые основы, экономика, практика / Л. Н. Прилуцкий. — М. : Ось-89, 1997. — 272 с.
13. Чекмарева Е. Н. Лизинговый бизнес : практ. пособ. / Е. Н. Чекмарева. — М. : Экономика, 1994. — 127 с.
14. Решетник И. А. Гражданско-правовое регулирование лизинга в Российской Федерации : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. юрид. наук : 12.00.03 «Гражданское право и гражданский процесс; семейное право; международное частное право» / И. А. Решетник. — Пермь, 1998. — 24 с.
15. Про страхування : Закон України від 4 жовтня 2001 року № 2745-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 7. — Ст. 50.
16. Трофімова О. Страхування лизингових операцій / О. Трофімова // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 9. — С. 59—62.

Ментух Н. Ф. Хозяйственные договоры, которые заключаются в процессе лизинговой деятельности.

В статье рассматривается вопрос правовой природы договора лизинга и других видов хозяйственных договоров, которые заключаются в процессе лизинговой деятельности, а также: договора купли-продажи, кредитного договора, договора страхования.

Ключевые слова: хозяйственный договор, договор лизинга, кредитный договор, договор страхования.

Mentukh N. F. Economic agreements which consist in the process of realization of leasing activity.

The question of legal nature of agreement of leasing and other types of economic agreements, which consist in the process of realization of leasing activity, is examined, namely: to the agreement of purchase-sale, credit agreement and contract of insurance.

Key words: economic agreement, leasing agreement, credit agreement, contract of insurance.